Recensie: Herman van Veen - 60 jaar op de planken ****1/2

Kon. Elisabethzaal Antwerpen
vrijdag 15 november 2024

foto © Olaf Bellmann

Recensie:

"Ik ben vandaag zo vrolijk, zo vrolijk, zo vrolijk. Ik ben behoorlijk vrolijk. Zo vrolijk was ik nooit." Het olijke melodietje van dit liedje galmt nog na in de gangen van de Koningin Elisabethzaal. Want er was alle reden tot vrolijkheid: Herman van Veen staat al 60 jaar op de planken met hart en ziel zijn ding te doen. Het Antwerpse publiek geniet al 60 jaar van de capriolen van deze kunstenaar pur sang. Samen met zijn vaste metgezellen Edith Leerkens, Jannemien Cnossen en Kees Dijkstra trakteert hij voor deze gelegenheid zijn publiek op een gevarieerde mix van nieuw werk, kritische bedenkingen, grappige verhaaltjes, fijne visuele humor en klassiekers als: 'Suzanne', 'Cirkels', 'Onderaan De Dijk', 'Liefde Van Later' … En hoewel Herman van Veen stilaan 80 lentes telt, heeft hij het kind in zichzelf nooit losgelaten. Soms huppelt hij nog als een dartele hinde over het podium. Al moest hij het tijdens 'Shake It Off' van Taylor Swift toch afleggen tegen het jonge talent dat hij had meegebracht.

"Tot ziens. Vaarwel. Adieu. Het was fijn om in Antwerpen te zijn." Met krachtige stem en een heldere blik in de ogen zingt Herman van Veen dit openingsnummer. Het zijn misschien niet de eerste woorden die je zou verwachten bij de start van een optreden, maar daar is volgens Herman een logische verklaring voor: "Met mijn leeftijd weet je nooit of je 't laatste liedje haalt." Met een ferme dosis zelfrelativering en een gezonde portie humor was de toon gezet. Want vergis u niet: de manier waarop dit jubileum uit de startblokken kwam, bewees dat Herman van Veen nog altijd in topvorm is.
En daar kan het publiek meer dan eens het bewijs van horen en zien. Wanneer hij samen met zijn gitariste Edith Leerkens een heel uitgepuurde versie van 'Cirkels' brengt, komt zijn stem helemaal tot zijn recht. Er zijn geen fantasietjes of extra instrumenten waar hij zich vocaal achter zou kunnen verstoppen en dat is ook helemaal niet nodig. Zijn intonatie, zijn emotie, zijn houding, zijn kracht, zijn frasering en zijn blik nemen je moeiteloos mee in het lied. Het is intrigerend hoe je door zijn stem meegezogen wordt naar het centrum van die cirkels waar hij over zingt. Je mag je als publiek compleet laten verliezen in het gevoel omdat je kan vertrouwen op een ervaren gids.
'Weet je nog' neemt je dan weer mee op die vertrouwde, nostalgische reis naar die liefde van toen. Het is exact waar je als toehoorder op zit te wachten … en toch. Net als bij heel wat andere nummers in deze voorstelling is er naast het vertrouwde ook altijd wel een stukje 'anders'. Hier waren het Lieke Meijers, Ophelia Vander Beken en Marinthe Supheert die samen met Jannemien en Edith een dameskoortje gingen vormen. Het gaf het lied een extra laag tederheid mee die het voordien nog niet had.

Dit artikel en zijn foto zijn auteursrechtelijk beschermd.
Herdistributie zonder schriftelijk akkoord is verboden.
This article and its picture are copyrighted.
No redistribution allowed.

En daarom houden we zo van Herman van Veen. Je krijgt wat je kan verwachten, maar er is ook altijd wel iets onverwachts dat zelfs het meest vertrouwde iets nieuws geeft. Neem nu bijvoorbeeld 'Toveren' en 'Hilversum III'. Het zijn twee opgewekte, lichtvoetige songs die iedereen kent. Bij het horen van de eerste noten weet je als publiek wat je kan verwachten. En toch hadden Herman en zijn vrolijke bende voor beide liedjes ook iets extra bedacht. De drie eerder vermelde jongedames zorgden voor een visuele bonus die het geheel nog extra opvrolijkte. Herman had de fakkel van het clowneske dat altijd in zijn voorstellingen steekt voor een stuk doorgegeven aan de jonge generatie.

De input van Lieke, Ophelia en Marinthe maakt dat er visueel veel meer gebeurt tijdens deze show in vergelijking met vorige shows. Het contrast in generaties werkt aanstekelijk en inspirerend. Op een bepaald moment in de show gaat Herman van Veen van de handpan over naar body percussie. Daar ontstaat een spel tussen de oudste en de drie jongsten. Het podium wordt even een speelplaats waar men gewoon plezier aan het beleven is en het publiek is daar geprivilegieerd toeschouwer van. Het plezier van het spel en het inspelen op elkaar straalt spontaan een pure vrolijkheid de zaal in die je mee in het moment mag beleven. Het zijn zulke momenten die ertoe doen.

Alhoewel: 'Alles doet ertoe'. Het is een vrolijk nummertje waar het koffieservies plots omgedoopt wordt tot instrument. Want zo eenvoudig kan het soms zijn. En ook dat is weer heel typisch voor een show van Herman van Veen: de schoonheid zit soms in hele simpele dingen. Soms is het viool spelen met je haar of trombone met een schoenlepel. De andere keer is het Ophelia Vander Beken die gevangen lijkt in een lichtkegel. Terwijl Herman van Veen achter de vleugel zit en samen met Edith Leerkens en Kees Dijkstra een heel opgejaagd, instrumentaal stuk brengen, visualiseert Ophelia als mimespeler de emotie van die muziek. Het levert een geweldig mooi stuk theater op dat passend wordt afgerond door Herman die Ophelia Vander Beken bevrijdt uit haar lichtkegel en naar het publiek brengt om haar applaus te mogen ontvangen.

Niet alleen het gezelschap van drie extra dames was nieuw. Ook heel wat teksten en liedjes waren voor het eerst te horen. Zo hoorden we Herman van Veen onder andere zingen over de tijd die altijd maar door tikt, de vraag wat er na dit leven is en de wonden die een oorlog maakt. "Met liedjes zing je de oorlog niet over." Dat realiseert Herman zich duidelijk ook. Maar in zijn chanson doet hij een warme oproep om de oorlogskinderen een naam te geven en zo afstand te nemen van de afstand die anonimiteit creëert. Het is helemaal geen triestig nummer. De klank van zijn mondharmonica mag dan wel die van de blues zijn, de melodie klinkt eerder hoopvol.

Dat is trouwens het gevoel dat in heel de voorstelling steekt. Herman van Veen staat positief in het leven en dat draagt hij ook uit. Humor is daarbij een sterk hulpmiddel dat royaal gehanteerd wordt. Meer dan eens werden we overmand door de gulle lach wanneer Herman weer eens een anekdote vertelt of tussen neus en lippen weer een schalkse opmerking maakt.

Met 60 jaar podiumervaring hoef je Herman van Veen niet te vertellen hoe je je publiek moet onderhouden. En dat weet het Antwerpse publiek maar al te goed. Zoals hij het zelf zegt: "Wij komen al 60 jaar naar Antwerpen. Na Amsterdam is dit de stad waar wij het meest gespeeld hebben." En voor die trouwe fans had hij nog extra goed nieuws: "In maart word ik 80 en dat ga ik hier in Antwerpen vieren." Speciaal voor zijn 80ste verjaardag komt er dus op 16 maart een extra voorstelling bij in de Koningin Elisabethzaal.

< Sascha Siereveld >

Dit artikel en zijn foto zijn auteursrechtelijk beschermd.
Herdistributie zonder schriftelijk akkoord is verboden.
This article and its picture are copyrighted.
No redistribution allowed.